

Notat

Til Teknik- og Miljøudvalget

Orientering om midtvejsstatus på Handicappolitikken 2018-2022

Borgerrepræsentationen godkendte den 1. februar 2018 Københavns Kommunes Handicappolitik 2018-2022. Politikken sætter en fælles retning for handicapområdet i hele Københavns Kommune og forpligter alle kommunens forvaltninger til at arbejde med indsatser på handicapområdet. Socialforvaltningen er tovholder på handicappolitikken, men både midtvejsstatus og det øvrige arbejde med politikken laves i tæt samarbejde med de øvrige forvaltninger og Handicaprådet.

Politikken er udmøntet i indsatsplaner, hvor hver forvaltning operationaliserer og implementerer egne indsatser. Teknik- og Miljøudvalget godkendte på møde den 17. december 2018 Teknik- og Miljøforvaltningens indsatsplan.

I handicappolitikken er det beskrevet, at forvaltningerne i 2020 skal lave en midtvejsstatus for at samle op på de igangværende indsatsplaner, der understøtter politikkenes målsætninger.

Den 9. november 2020 var der møde mellem Handicaprådet og Teknik- og Miljøudvalget, hvor særligt forvaltningens arbejde med at sikre tilgængelighed for alle borgere blev drøftet.

Vedlagt er en samlet midtvejsstatus på implementeringen af Teknik- og Miljøforvaltningens indsatsplan (bilag 1).

Status på Teknik- og Miljøforvaltningens indsatsplan

Teknik- og Miljøforvaltningens indsatsplan består af i alt 41 konkrete indsatser fordelt på de fire temaer, som indgår i Københavns Kommunes Handicappolitik 2018-2022. De fire temaer er: 1: Det gode liv, 2: Delta-gelse, 3: Skole, uddannelse og beskæftigelse og 4: Netværk. Teknik- og Miljøforvaltningen har ikke prioriteret eller anbefalet en rækkefølge i forhold til at implementere de 41 indsatser, idet de har effekt for forskellige grupper af borgere med handicap. De fleste indsatser forløber planmæssigt.

Der er udpeget tilgængelighedsruter i alle bydele og afsat 1 mio. kr. til at etablere manglende asfaltramper i kryds, men på grund af manglende anlægsmåltal, har arbejdet med tilgængelighedsruterne været sat i bero. Som følge af ophævelse af anlægsloftet i 2020 er flere af projekterne igen prioriteret. Der er tale om, Voldgaderuten, Sjællandsgaderuten, Valby Stationsruten, Lergravsparkruten svarende til investeringer

4. december 2020

Sagsnummer
2020-0851860

Dokumentnummer
2020-0851860-1

Plan, Analyse, Ressourcer og
CO2-reduktion
Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

for 14,2 mio. kr. Samtidig er arbejdet med at etablere asfaltramper ved kryds ligeledes igangsat og etableret på mange strækninger.

19 indsatser mangler fortsat finansiering, hvis alle Teknik- og Miljøforvaltningens indsatser under Københavns Kommunes Handicappolitik 2018-2022 skal indfris (fx lydfyr med ensartet lyd, tilgængelighed til busstoppesteder og legepladser). Se alle indsatser og status for finansiering i bilag 1.

Spørgeundersøgelse vedr. Handicappolitikken

Der er i midtvejsstatussen et inddragende spor, for at få borgernes og andre aktørers perspektiv på, hvordan det går med arbejdet med handicappolitikken. Borgerinddragelsen er udført ved at give borgere med handicap, pårørende, medarbejdere m.fl. mulighed for digitalt at besvare 12 spørgsmål vedrørende handicappolitikken. Herudover er der foretaget fem telefoninterviews med udvalgte personer. Den inddragende proces var oprindeligt planlagt som en konference, men grundet risiko for coronasmitte blev denne aflyst. Socialforvaltningen har været den udførende forvaltning i forhold til spørgeundersøgelsen.

I bilag 2 er Socialforvaltningens sammenfatning af de tilbagemeldinger, der er kommet via en undersøgelse af, hvordan borgere med handicap, pårørende, medarbejdere i kommunen og repræsentanter fra interesseorganisationer synes det går med arbejdet med handicappolitikken. 267 personer har deltaget i undersøgelsen.

I forhold til tilgængelighed, som er Teknik- og Miljøforvaltningens primære ressort, fremgår det af undersøgelsen, at 4 % har svaret at tilgængeligheden i København er *god*. 34 % har svaret at tilgængeligheden er *middel* og 30 % har svaret, at den er *dårlig*. 32 % af respondenterne har svaret *ved ikke*. Af udfordringer fremhæves manglende handicaptogiler, tunge døre, kantsten, elevatorer, der er for små eller ikke virker i byen og i kommunes forskellige bygninger samt legepladser, der ikke kan benyttes af børn med fysiske handicaps.

Videre proces

Teknik- og Miljøforvaltningen fortsætter arbejdet med at indfri handicappolitikens målsætninger frem mod 2022.

Bilag

Bilag 1: Midtvejsstatus for Teknik- og Miljøforvaltningens indsatser

Bilag 2: Borgernes perspektiver på midtvejsstatus på Københavns Kommunes Handicappolitik 2018-2022

Bilag 1: Status og oversigt over samtlige indsatser i Indsatsplanen

Dette bilag indeholder en status på samtlige indsatser indeholdende i Teknik- og Miljøforvaltningens indsatsplan. De er kategoriseret efter de fire temaer:

1. Det gode liv
2. Deltagelse
3. Dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse
4. Netværk

Tema: Det gode liv

Det gode liv handler om friheden til selv at vælge, hvad man synes, der gør livet godt at leve, og det gode liv er derfor forskelligt fra person til person. Det kan være oplevelsen af at have trygge rammer, en meningsfuld hverdag eller måske at leve et aktivt liv. Sundhed er én blandt flere veje til at få et godt, langt og indholdsrigt liv, og hvis man har et handicap, kræver det ofte lidt ekstra støtte til at leve et sundt liv.

Målsætninger				
❖ Vi skal sikre, at borgere med handicap har de nødvendige forudsætninger og den bedst mulige støtte for at leve et selvstændigt liv med mulighed for personlig udfoldelse. ❖ Vi skal udvikle og afprøve nye habiliterings- og rehabiliteringstilbud, samtidig med at vi skal sikre, at større selvhjulpenhed ikke fører til ensomhed eller forringelse af livskvalitet. ❖ Vi skal blive ved med at udforske og afprøve velfærdsteknologiens potentiale i forhold til at understøtte borgerens mestring af eget liv. ❖ Vi skal sammentænke indsatser på tværs af forvaltninger, så flere borgere oplever tilfredshed med samarbejdet og kommunikationen med kommunen. ❖ Vi skal arbejde for at, borgerne mødes af dygtige medarbejdere med relevant uddannelsesbaggrund, hvis kompetencer løbende udvikles. ❖ Betydningsfulde overgange skal forberedes i god tid, og borgerne skal inddrages tidligt i processen. ❖ Et sundt liv skal være tilgængeligt for alle, og alle skal have lige muligheder i de kommunale sundhedstilbud med udgangspunkt i den enkelte borgers behov.				
Indsatser	Formål/Effekt	Budget og finansiering af indsats	Status (Grøn = det kører efter planen Rød = Indsatsen er i bero fx pga af anlægsloft Blå = indsatsen har pr. 20. februar 2020 ikke modtaget finansiering)	Status
Koordinering og videndeling med allerede etableret eksternt tilgængelighedsgruppe, som består af blinde/svagtsynede borgere, borger i kørestol, Ældrerådet, mm. Forvaltningen ønsker, at formaliserer dette fora, så hele	At diskutere generelle problemstillinger på veje og pladser samt besigtigelse af nye områder og tiltag med henblik på tilgængelighed med forskellige brugergrupper,	0,3 mio. kr. årligt - IKKE FINANSIERET		Samarbejdet og møder med eksterne personer med forskellige handicap pågår stadig.

forvaltningen kan benytte, den unikke viden, som den eksterne tilgængelighedsgruppe besidder, og invitere gruppen med på råd ved fx udviklingsopgaver.	handicaporganisationer og Ældrerådet.			
Opgradering af lydfyr. Gamle lydfyr giver mange klager fra naboer, og samtidigt skaber de forvirring blandt de blinde brugere, da de forskellige lydfyr har forskellig lyd.	At give de blinde og svagtseende en ensartet og mere genkendelig oplevelse, når de skal krydse kommunens veje. At nedbringe generne fra lydfyr for naboerne. At nedbringe tid/omkostninger til justeringer.	2 mio. kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET.		
Etablering af asfaltramper og nedsænkede kantsten ved kryds og midterheller.	At gøre det lettere for specielt kørestolsbrugere og rollatorbrugere at komme rund i byen.	1,0 mio. kr. (Budget 2017)		1,0 mio. kr. i anlæg. Finansieres af restbevilling fra projektet 'Etablering af ramper, tilgængelighed' 2017. Projektet har tidligere været sat i bero pga. anlægsloftet. Ramperne bliver etableret i 2020, og de ubrugte/tilbageværende midler vil blive brugt på andre tilgængelighedstiltag i 2021
Mindre fysiske ændringer i gaderummet som kan gøre det lettere for handicappede at komme rundt på baggrund af borgerhenvendelser. Eksempelvis, ramper, lydfyr, Handicapparkeringspladser	At gøre det lettere for handicappede selv at komme rundt i byen.	Finansieres af TMF-rammebevillingen		
Ombygning af busstoppesteder så de bliver mere tilgængelige.	At gøre det lettere for handicappede selv at komme rundt med kollektiv trafik.	5 mio. kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		
Anlæg af tilgængelighedsruter: Triangelruten (Østerbro)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på ruten.	ca. 4,5 mio.kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		

Anlæg af tilgængelighedsruter: Sydhavnsruten (Vesterbro/Kgs. Enghave)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på ruten.	ca. 4,5 mio.kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		
Anlæg af tilgængelighedsruter: Ålekisteruten (Vanløse)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på ruten.	ca. 6,5 mio.kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		
Anlæg af tilgængelighedsruter: Voldgaderuten (Indre By/Christianshavn)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på ruten.	2,7 mio. i anlæg. (Budget 2018)		Projektet har tidligere været sat i bero på grund af anlægsloftet. Ændret til grøn på grund af fremrykning af investeringer.
Anlæg af tilgængelighedsruter: Sjællandsgaderuten (Nørrebro)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på ruten.	1,9 mio. kr. i anlæg. (Budget 2018)		Projektet har tidligere været sat i bero på grund af anlægsloftet. Ændret til grøn på grund af fremrykning af investeringer.
Anlæg af tilgængelighedsruter: Valby Stationsruten (Valby)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på ruten.	4,5 mio. kr. i anlæg. (Budget 2019)		Projektet har tidligere været sat i bero på grund af anlægsloftet. Ændret til grøn på grund af fremrykning af investeringer.
Anlæg af tilgængelighedsruter: Lergravsparkruten (Amager Øst)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på ruten.	5,1 mio. kr. i anlæg. (Budget 2019)		Projektet har tidligere været sat i bero på grund af anlægsloftet. Ændret til grøn på grund af fremrykning af investeringer.
Anlæg af tilgængelighedsruter: Husum Park Ruten (Brønshøj-Husum)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på ruten.	ca. 7,5 mio.kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		
Anlæg af tilgængelighedsruter: Fugleruten (Bispebjerg)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på ruten.	ca. 6,5 mio.kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		
I anlægsprojekter fortages tilgængelighedsrevisioner, det vil sige, at projektet ses igennem af eksterne rådgivere.	At gøre tilgængeligheden langs fortove og pladser bedre for alle, hvilket særligt vil komme	Finansieres af TMF-rammebevillingen		For de kommunale og private vejprojekter på offentlig vej, bliver der stadig udarbejdet

	kørestolsbrugere og blinde til gode.			tilgængelighedsrevisioner i det omfang, der kan stilles krav til det.
Koordinering og videndeling om tilgængelighed i anlægsprojekter internt i Teknik- og Miljøforvaltningen	At sikre, at der kommer ensartede tilgængeligheds løsninger på alle veje/pladser uanset om det er kommunen eller private investorer, der bygger	Finansieres af TMF-rammebevillingen		
Øget tilgængelighed for trafikanter med nedsat funktionsevne: Ørestadsruten (Amager Vest)	At gøre København mere tilgængelig for alle ved at fjerne barrierer på udvalgte ruter.	5 mio.kr. i samlet anlæg. (Budget 2017)		Projektet har tidligere været sat i bero pga. anlægsloftet. Inden projektet blev sat i bero, blev der etableret en fodgængerovergang ved Fields. Projektet er ikke længere ramt anlægsloftet, og arbejdet forventes genoptaget og afsluttet i 2021.
Etablering af manglende fortov på Center Boulevard frem til C. F. Møllers Vej	At sikre, at fodgængere og kørestolsbrugere ikke skal gå på cykelstien	3,5 mio. kr. i anlæg. (Budget 2019)		Projektet har tidligere været sat i bero på grund af anlægsloftet.
Deltager i udarbejdelse af de danske vejregler for tilgængelighed under Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	At sikre, at vi får de bedst mulige regler, der kan sikre, at der etableres bedre tilgængelighed.	Finansieres af TMF-rammebevillingen		
Kommunen opretter så vidt muligt handicapparkerings-pladser på offentlig vej på forespørgsler fra borgere og institutioner. Pladserne nedlægges, når behovet kan påvises bortfaldet. Det er gratis at parkere med handicapkort i betalingsområdet. Parkeringsvagter har skærpet fokus på, at kun handicappede bilister benytter handicap-parkeringspladser, ved at kontrollere tilladelsernes gyldighed.	At sikre at borgere med handicap kan transportere sig rundt i byen i bil uden generende forhindringer.	Finansieres af TMF-rammebevillingen		

Tema: Deltagelse

Deltagelse rummer fx deltagelse i egen sag i kommunen, deltagelse i lokalsamfundet, i foreninger eller på arbejdsmarkedet. Følelsen af at kunne bidrage til og påvirke de fællesskaber, man ønsker at være en del af, giver motivation og livskvalitet. Tilgængelighed er en forudsætning for deltagelse. Det handler ikke blot om fysisk og psykisk tilgængelighed, også digital tilgængelighed er nødvendig for, at borgere med handicap kan deltage i samfundet på lige fod med andre.

Målsætninger:				
❖ Borgere med handicap skal have indflydelse i egen sag og inddrages i beslutninger om, hvordan den hjælp, de har brug for, bedst tilrettelægges. ❖ Borgere med handicap, deres pårørende og andre interessenter skal i højere grad inddrages i udviklingen af handicapområdet. ❖ Borgere med handicap skal via fysisk, psykisk og digital tilgængelighed have de samme muligheder for at påvirke samfundet som de øvrige borgere i København. ❖ Vi skal blive ved med at udvikle nye muligheder for aktiviteter på kommunens tilbud, og se på mulighederne for at udnytte de forskellige ledsagelsesordninger og lovgivningen herom. ❖ Kommunens samarbejde med civilsamfundsaktører skal styrkes. ❖ Vi skal indarbejde og udforme tilgængelighedsløsninger som en integreret del af arkitekturen, så der sikres lige adgang og gode oplevelser for alle byens brugere.				
Indsatser	Formål/Effekt	Budget og finansiering af indsats	Status (Grøn= det kører efter planen Rød = Indsatsen er i bero fx pga af anlægsloft Blå = indsatsen har pr. 20. februar 2020 ikke modtaget finansiering)	Status
Udbredelse af elcykler og el-ladcykler til borgere med nedsat kondition/balanceevne i samarbejde med fx DGI	At gøre borgere med nedsat færlighed mere mobile og fysisk aktive.	1,2 mio. kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		Indsatsen er fortsat ikke finansieret (indsatsen var et initiativ i Cykelpakke 2018, som ikke blev vedtaget).

Storkøbenhavn, Kræftens bekæmpelse, Astma- og allergiforbundet, Hjerteforeningen og Cykling uden Alder.				
Etablering af bademuligheder i havnebadene for kørestolsbrugere	Mange svømmehaller lukker om sommeren, hvilket bevirker, at kørestolsbrugere ikke kan komme ud og svømme. Der er derfor behov for at gøre havnebadene tilgængelige for kørestolsbrugere.	3,0 mio. kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		
Udvikling af kommunikationsindsats (print, social media, dialog) til byens erhvervsdrivende, som beskriver, hvad de kan gøre for at sikre, at der er friholdte ganglinjer i byen	At gøre det lettere for blinde og kørestolsbrugere at komme rundt, uden at skulle uden om forhindringer langs fortove og pladser.	0,3 mio kr. årligt - IKKE FINANSIERET		
Tilgængelighedskortlægning bruges i arbejdet med prioriteringsplan for cykelparkering, der er under implementering.	At skabe bedre tilgængelighed på fortovet for bl.a kørestolsbrugere og synshæmmede.	Finansieres af TMF-rammebevillingen		Tilgængelighedskortlægningen indgår i grundlaget for Prioriteringsplan for Cykelparkering, som blev vedtaget i 2018. Dog er der ifm. de seneste budgetforhandlinger ikke bevilget midler til udmøntning af initiativer i planen. Til trods for at tilgængelighedskortlægningen er inddraget ifm. Prioriteringsplan for Cykelparkering, så har initiativet blå status, da udmøntning af planen ikke p.t. er finansieret, hvilket er nødvendigt, hvis der skal skabes bedre forhold for mennesker med handicap.
Udvikling af kommunens affaldskommunikation og affaldsskilte, til en mere	At sikre, at en bredere målgruppe af borgere (kørestolsbrugere,			Designet af de kommende sorteringspunkterne til indsamling af

læsevenlig og let forståelig udgave for en bredere målgruppe. Heraf udvikling af nye fleksible koncepter for affalds-indkast.	gangbesværede, synshandicappede, børn og ældre, personer med midlertidige funktionsnedsættelser, etniske borgere mv.) får lettere ved til at læse og forstå kommunens affaldsbudskaber og sorteringskrav. Og at målgruppen får nemmere adgang til at sortere deres affald.			husholdningsaffald der opstilles på offentlige områder i København, vil blive udformet med henblik på tilgængelighed med udgangspunkt i, men ikke begrænset til, følgende brugergrupper: • Kørestolsbrugere • Børn og ældre • Blinde og stærkt svagsynede • Mennesker med kognitive funktionsnedsættelser
Gennem tilsyn at reducere antallet af forretninger som stiller varer/udservering som er til gene for tilgængeligheden i byens rum	At sikre, at der altid er farbare ruter på fortove og pladser så kørestolsbrugere og blinder altid vil kunne komme frem.	Finansieres af TMF-rammebevillingen		
Nye offentlige toiletter i byen indrettes som handicapvenlige. Pr. august 2020 er 90 ud af 147 offentlige toiletter handicapvenlige.	Sikre at også handicappede borgere, kan komme på toilettet, når de færdes i byens rum.	Ansøgning af anlægsmidler til givent projekt		Pr. august 2020 er 90 ud af 147 offentlige toiletter handicapvenlige.
Badelift i Amager Strandpark, tilgængelig om sommeren.	At muliggøre badning for bevægelseshandicappede i sommerperioden.	Afledte driftsindsatser er finansieret af Fysiske forbedringer Amager Strandpark.		Lift anlagt i 2017. Liften kræver kontinuerlig drift. Den er kun tilgængelig for brugere i sommerperioden, fordi konstruktionen skal løftes fri af vandet i vinterhalvåret, for ikke at blive beskadiget af vind/vejr og evt. is.
Badesti i Amager Strandpark, som udgangspunkt tilgængelig hele året	Muliggør badning for gangbesværede, der på sti kan komme ganske tæt på vandkanten og fra stien afslutning kan støtte sig til en håndliste ud til 1 meters	Afledte driftsindsatser er finansieret af Fysiske forbedringer Amager Strandpark.		Sti anlagt i 2017. Stien skal kontinuerligt vedligeholdes, så der er fri adgang til vandet for brugerne. Stien er særligt udsat for vind og vejr i vinterperioden.

	vanddybde ved normal vandstand. Hjælper anbefales.			
--	--	--	--	--

Tema: Dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse

Dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse giver dannelse, udvikling, socialt samvær og meget mere. Hvad enten det er én eller otte timers arbejde, specialundervisning, fuldtidsstudie eller aftenkurser, så giver dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse en følelse af fællesskab, glæde ved at lære og ved at bidrage med noget. Med den rigtige støtte, et mere rummeligt arbejdsmarked og fleksibilitet i skole- og uddannelsessystemet, vil flere kunne gennemføre et skole- og uddannelsesforløb eller varetage et job, med eller uden særlige vilkår.

Målsætninger:				
❖ Alle børn, unge og voksne med handicap skal have skolegang og en uddannelse – sociale, personlige samt helbreds-mæssige udfordringer må ikke være en barriere. ❖ Tilgængelighed og de rette rammer skal være til stede for, at så mange børn og unge som muligt kan inkluderes i de fællesskaber, de er en del af i dagtilbud, skole og fritidslivet. ❖ Forældre og børns ønsker omkring dagtilbud, skolegang og uddannelse skal imødekommes, hvor det er muligt. ❖ Borgere og virksomheder skal have kendskab til kompenserende ordninger og jobs på særlige vilkår, der kan bidrage til, at flere kan deltage på arbejdsmarkedet på trods af funktionsnedsættelse. ❖ Vi skal blive bedre til at indgå samarbejde med private virksomheder og organisationer, og øge deres kendskab til, hvad det vil sige at have medarbejdere med særlige behov, så flere borgere med handicap ansættes, ordinært eller i fleksjob og fastholdelsesfleksjob, bl.a. via brug af sociale klausuler i aftaler. ❖ Københavns Kommune skal ansætte flere medarbejdere på særlige vilkår, herunder fleksjob.				
Indsatser	Formål/Effekt	Budget og finansiering af indsats	Status (Grøn = det kører efter planen Rød = Indsatsen er i bero fx pga. af anlægsloft Blå = indsatsen har pr. 20. februar 2020 ikke modtaget finansiering)	Status
Sansehaven i Fælledparken: Vedligeholdelse af alle legepladsens elementer, kanter og beplantning inkl. sanseskulpturer	Fortsat at kunne tilbyde en ubemandet legeplads med mange sanseoplevelser og som er tilgængelig for synshandicappede og for børn i kørestol.	2,0 mio. kr. i drift årligt – IKKE FINANSIERET		Ingen fremdrift på grund af manglende finansiering

Alle ubemandede legepladser: Vedligeholdelse af stier og belægninger, så der er adgang for fx kørestolsbrugere og gangbesværede til de ubemandede legepladser	At sikre en fortsat tilgængelighed for kørestolsbrugere på legepladserne.	8 mio. kr. i drift årligt - IKKE FINANSIERET		Ingen fremdrift på grund af manglende finansiering
Naturlegeplads i Valbyparken: Der er udfoldelsesmuligheder og naturudfordringer for børn i kørestol. Legepladsens altdominerende element er den cirkulære gangbro, som forbinder legepladsens organisk formede bakkelandskab, sneglehøjen, blomsterhave, petanquebanen, mm. Gangbroen er tilgængelig for kørestolsbrugere. Fem unikke tårne danner markante punkter på legepladsens gangbro.	Fortsat at kunne tilbyde en bemannet legeplads med sanseoplevelser, som er tilgængelig for børn i kørestol.	3 mio. kr. i drift årligt - IKKE FINANSIERET		Ingen fremdrift på grund af manglende finansiering
Pilotprojekt/forundersøgelse af tilgængelighed på byens bemandede legepladser.	At undersøge tilgængeligheden og legemuligheder for handicappede på de bemandede legepladser.	0,5 mio. kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		Ingen fremdrift på grund af manglende finansiering
Pilotprojekt/forundersøgelse af tilgængelighed på byens ubemandede legepladser.	At undersøge tilgængeligheden og legemuligheder for handicappede på de ubemandede legepladser.	0,75 mio. kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		Ingen fremdrift på grund af manglende finansiering
Rengøring og vedligehold på 8 af de bemandede legepladser er der handicaptolletter: - Christianshavns Vold - ELBA - Bondegården - Enghaveparken - Skydebanen - Ørstedsparken - Trafiklegepladsen - Tårnlegepladsen	At sikre toiletforhold der tager hensyn til borger med handicap.	Finansieres af TMF-rammebevillingen		

Tema: Netværk

Netværk er vigtigt for alle mennesker og kan være særlig vigtigt i en hverdag, hvor man har brug for lidt ekstra hjælp. Et netværk med sociale relationer giver tryghed, omsorg, støtte og inspiration. Det betyder også noget for ens netværk, hvor og hvordan man bor. Ens bolig sætter rammen om det øvrige liv, og vi har alle forskellige behov og ønsker til, hvordan vi vil bo.

Målsætninger:				
❖ Vi skal have fokus på borgerens sociale færdigheder, herunder egne muligheder for at indgå i relationer med andre og bidrage til sociale fællesskaber. ❖ Vi skal fremme synligheden og bevidstheden i samfundet om de rettigheder, borgere med handicap har, og hvad de kan bidrage med. ❖ Vi skal hjælpe mennesker uden eller med svagt socialt netværk til at etablere og fastholde sociale relationer. ❖ Vi skal blive bedre til at inddrage pårørende og yde særlig støtte til dem løbende og ved kriser og overgange. ❖ Vi skal have fokus på områder, hvor frivillige, civilsamfund og lokalsamfund kan inddrages for at etablere og styrke borgernes netværk samt deres muligheder for at deltage i aktiviteter. ❖ Vi skal tænke i nye netværksorienterede boformer, der forebygger ensomhed.				
Indsatser	Formål/Effekt	Budget og finansiering af indsats	Status (Grøn = det kører efter planen Rød = Indsatsen er i bero fx pga. af anlægsloft Blå = indsatsen har pr. 20. februar 2020 ikke modtaget finansiering)	Status
Etablering af elevator, rampe eller lignende fra Fisketorvets forplads ned til havnekajen, uden at brugerne skal gå en omvej eller skal gennem shopping-centeret.	Forundersøgelse, der skal afdække, hvordan det gøres nemmere for kørestolsbrugere, rollatorbrugere, personer med barnevogne, etc. at komme letter og hurtigere gennem byen.	1 mio. kr. i anlæg - IKKE FINANSIERET		
Nybyggeri af almene ungdomsboliger. Fem % af de nye almene ungdomsboliger er handicapegnede - de er særligt egnede til selvhjulpne	At sikre integrationen af unge med handicap	Den samlede bevilling til almene ungdomsboliger fra 2011-18 er 409,8 mio. kr., hvor 336,3 mio. kr. er reserveret til konkrete projekter og partnerskaber.		Ved nybyggeri gælder, at der skal være niveaufri adgang til alle boliger uanset type og ejerforhold.

kørestolsbrugere. De udlejes til unge under uddannelse.		Restbevillingen udgør 73,5 mio. kr.		Særligt for ungdomsboliger gælder, at en ud af 20 boliger skal være egnet for selvhjulpne kørestolsbrugere.
Etablering af nye almene familieboliger	At sikre Københavns Kommunes målsætning fra 2015 om etablering af 8.200 almene boliger frem mod 2025. En større andel almene boliger, giver <i>alle</i> borgere inkl. borgere med handicap og deres pårørende øget adgang til en almen bolig.	Den samlede bevilling til almene familieboliger fra 2011-18 er 804,4 mio. kr., hvor 759,1 mio. kr. er reserveret til konkrete projekter og partnerskaber. Restbevillingen udgør 45,3 mio. kr.		Ved nybyggeri gælder, at der skal være niveaufri adgang til alle boliger uanset type og ejerforhold.
At sikre bedre forbindelse mellem byens forskellige blindehjem	Løbende være i dialog med brugerne og beboerne af byens blindehjem og kortlægningsture i lokalområderne.	Finansieres af TMF-rammebevillingen		Der er ikke planlagt møder i dette forum, men de gennemføres i takt med, at borgerne henvender sig til forvaltningen.
Der er etableret et nyt blindehjem og aktivitetscenter for blinde på Følager. Der er ikke tilgængelige forbindelser fra den overordnede offentlige vejnet/transport til blindehjem. Dette vil blive etableret i forbindelse med realisering af udbygningsaftale, men denne kan ligge mange år ude i fremtiden.	At sikre, at de blinde kan komme til blindehjemmet fra det overordnede vejnet/offentlig transport.	2 mio. kr. - IKKE FINANSIERET - men der søges midler ved Overførselssagen		Vi er startet med at etablere lydfyr i krydset Følager/Gammel Køge Landevej
Ombygning af eksisterende almene boliger til tilgængelighedsboliger (særligt egnet til selvhjulpne kørestolsbrugere). Der er ingen normtal, ombygningerne er baseret på konkrete vurderinger fra gang til gang.	At sikre, at en vis del af den ældre boligmasse gøres velegnet til kørestolsbrugere og deres familier.	Det finansieres primært af Landsbyggefonden samt lejeforhøjelser, men kommunen stiller garanti i forbindelse med ombygningerne		

Bilag 2: Borgernes perspektiv på midtvejsstatus på Københavns Kommunes handicappolitik 2018-2022

29. oktober 2020

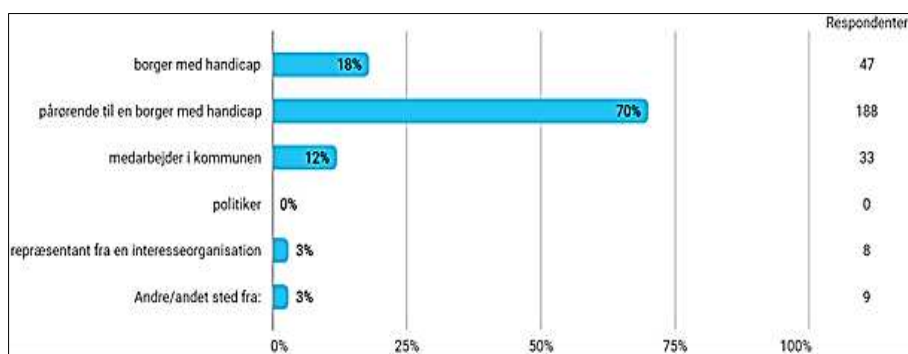
Sagsnummer
2020-0098488

Dokumentnummer
2020-0098488-43

I forbindelse med midtvejsstatus på Københavns Kommunes handicappolitik 2018-2022, gives her en opsamling på borgernes perspektiver på, hvordan det går med implementeringen af handicappolitikken. Den inddragende proces skulle have været afholdt som konference, men er grundet corona-situationen i stedet gennemført skriftligt.

Med afsæt i handicappolitikken og med inddragelse af alle forvaltningerne og Handicaprådet har Socialforvaltningen udarbejdet 12 spørgsmål, som borgere med handicap, pårørende og andre interessenter har kunne besvare i perioden fra den 21. september til den 4. oktober 2020. Spørgsmålene havde følgeskab af syv korte videoer, hvor Københavns borgmestre fortæller om implementeringen af handicappolitikken på de forskellige forvaltningsområder.

Spørgsmålene har været tilgængelige på Handicaprådets hjemmeside. Der blev reklameret for muligheden for at give sin mening tilkende på kk.dk og Handicaprådets facebookside. I alt 267 personer har valgt at gå ind på Handicaprådets hjemmeside og besvare spørgsmålene digitalt. Spørgsmålene er således ikke blevet sendt ud til enkeltpersoner. Respondenterne har selv angivet hvilken af de seks grupper nedenunder, som de tilhører. De fordeler sig således:

70 pct. af respondenterne er pårørende til en borger med handicap, 18 pct. er borgere med handicap, 12 pct. er medarbejdere i kommunen, 3 pct. er repræsentanter for interesseorganisationer og 3 pct., har angivet andre/andet sted fra.

De 12 spørgsmål er ikke en videnskabelig eller repræsentativ undersøgelse, men besvarelsenerne giver et billede på, hvordan interessenter på handicapområdet anskuer arbejdet med handicappolitikken samt hvilke udfordringer der opleves. Det antages, at de som har svaret på spørgsmålene, har været interesserede i at give deres mening til kende, samt har haft de nødvendige egenskaber til at opsøge og besvare spørgsmålene. Det antages videre, at de som enten er ekstraordinært tilfredse eller ekstraordinært utilfredse, vil have højere tilbøjelighed til at give

Socialpolitik og Udvikling
Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN-nummer
5798009683052

deres mening til kende. Det er primært de personer, der har udtrykt utilfredshed i multiple choice-svarkategorierne, der har benyttet muligheden til at give uddybende kommentarer.

I tillæg til den skriftlige mulighed for at give feedback på handicappolitikken er der givet mulighed for telefonisk at give sit bidrag med. Der er gennemført fem telefoninterviews, dels med borgere med synshandicap, der var udfordret af at besvare spørgsmålene skriftligt og dels med respondenter, der i besvarelse af de 12 spørgsmål har udtrykt ønske om at uddybe deres skriftlige svar mundtligt.

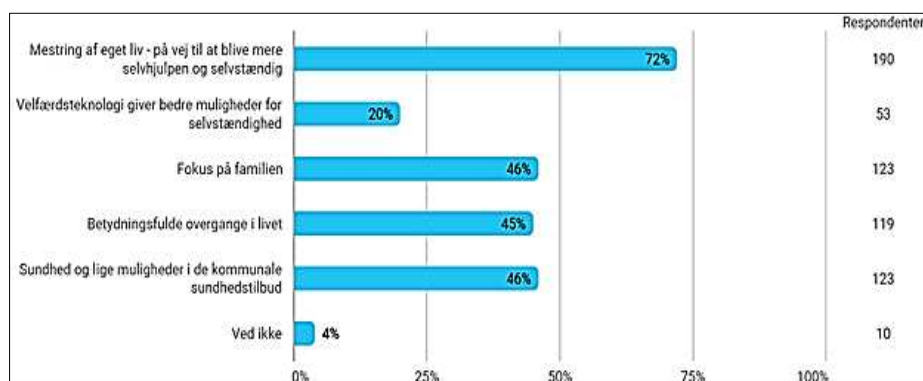
I det følgende illustreres indholdet i besvarelserne af de 12 spørgsmål, herunder de centrale tendenser i de uddybende kommentarer, som respondenterne har haft mulighed for at skrive. Desuden nuanceres besvarelserne med input fra telefoninterviews.

Spørgsmålene er inddelt efter handicappolitikens fire temaer, 'Det gode liv', 'Deltagelse', 'Dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse' samt 'Netværk'.

Tema: Det gode liv

Spørgsmål 1:

Hvad er vigtig for dig under handicappolitikens tema 'Det gode liv'? (Sæt gerne flere kryds)

Diagrammet viser, at 72 pct. har svaret, at mestring af eget liv er vigtigt. 45-46 pct. har svaret, at fokus på familien, sundhed og lige muligheder i de kommunale sundhedstilbud samt betydningsfulde overgange i livet er vigtig. Mens 20 pct. har svaret, at velfærdsteknologi er vigtigt.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 1:

- Mange af respondenterne efterspørger **flere hænder**. Uanset hvad borgerne mener, at det gode liv indebærer, så er der ikke personale nok til at støtte borgerne til at leve et godt liv. Et eksempel er ønsket om personale nok til at få borgere 'ud af huset'.
- Der er et stort fokus på, at lovgivningen skal overholdes og at rettighederne skal sikres for borgere med handicap. Flere fremhæver at det gode liv, er **at blive behandlet ligeværdigt, og at kunne leve som man vil**, i lighed med borgere uden handicap.
- Mange besvarelser kredser om vigtigheden af et socialt liv og trivsel. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at respondenterne efterspørger at 'komme ud af huset'. De ønsker **oplevelser**

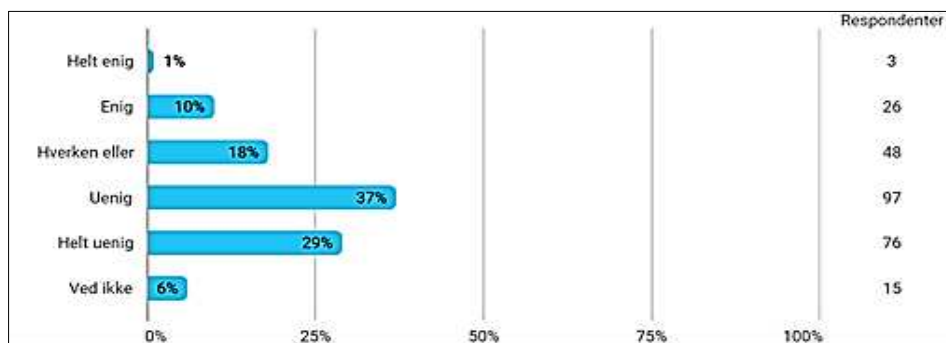
og indhold i livet, fx mulighed for aktiviteter og motion. Mange understreger, at trivsel forudsætter tryghed, omsorg, fællesskab og sociale relationer.

- Flere besvarelser peger på, at **der mangler ressourcer på området**. Der efterspørges midler til bedre sundhed, mere personale og styrket indsats til borgere med psykisk handicap. Der fremhæves også, at der ikke er ressourcer nok til at give borgerne de rette tilbud og de rette tilskud.

Andre emner som nævnes, er behovet for **en tidlig indsats til børn med handicap**. For at få et godt liv skal der være mere fokus på, at børn med handicap får en uddannelse og oplever mestring af eget liv.

Spørgsmål 2:

Hvor enig eller uenig er du i dette udsagn: Borgere med handicap får i Københavns Kommune støtte, så de så vidt muligt kan leve et selvstændigt liv.

Af diagrammet fremgår det, at 11 pct. af respondenterne har svaret 'enig' eller 'meget enig', 66 pct. har svaret 'uenig' eller 'helt uenig' og 18 pct. har svaret 'hverken eller'. 6 pct. har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 2:

- Mange fremhæver **nedskæringer på personale** som en udfordring ifm. at leve et selvstændigt liv, da personalet bidrager til at opøve og vedligeholde kompetencer hos borgere på botilbud.
- Ovenstående punkt bliver yderligere italesat af flere kommentarer, som påtaler **manglende finansiering** af handicapområdet som en hindring for målsætningen om øget selvstændighed.
- **Langsom og utilfredsstillende sagsbehandling** nævnes af flere, som en barriere for at få den støtte som er nødvendig for at leve et selvstændigt liv. Herunder nævnes også manglende samarbejde på tværs af forvaltninger ifm. sagsbehandlingen, manglende information om tilbud.

I de uddybende telefoninterviews gives der udtryk for, at borgere med kognitive handicap ikke modtager tilstrækkelig støtte. Det italesættes, at udfordringen er placeret i sagsbehandlingen, hvor der ikke tages højde for borgerens samlede livsforhold. Videre nævnes det, at der mangler pædagogisk personale til at dække behovet for støtte på bosteder.

Spørgsmål 3:

Hvad synes du er et godt liv for en borger med handicap?

Spørgsmålet havde kun mulighed for svar i fritekst. Respondenternes besvarelser drejer sig især om følgende fire emner, der opleves som en forudsætning for at borgere med handicap kan opnå et godt liv.

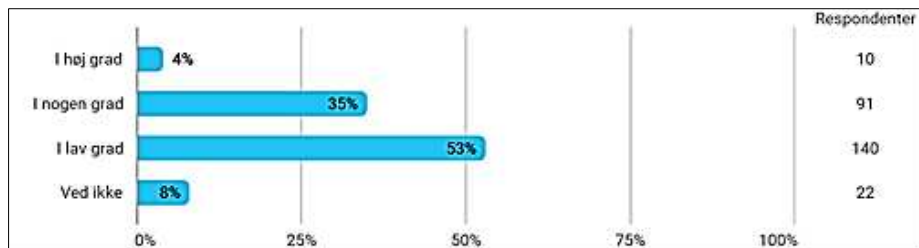
- Mange besvarelser fremhæver **en tilstrækkelig normering** på tilbuddene til borgere med handicap, som en forudsætning for et godt liv. Respondenterne efterspørger fx, at medarbejderne har tid nok til at tage beboerne ud af huset, at der er stabilitet i personalegruppen, at der kan være personale om aftenen og i weekender og at der er tid til mere 1-1-kontakt.
- **Overholdelse af lovgivningen og sikring af rettighederne** til borgere med handicap er et gennemgående emne i beskrivelserne af et godt liv. Der lægges vægt på, at borgere med handicap skal have samme muligheder som borgere uden handicap/leve så tæt på et normalt liv som muligt, at de skal have den støtte og de ydelser de har brug for og ret til, at de skal have et liv med frie valg, samt at "usynlige" handicap skal anerkendes på lige fod med synlige handicap.
- Et godt liv er **"et liv med tryghed, omsorg og oplevelser"**, skriver en af respondenterne. Det sammenfatter et emne, som går igen i mange besvarelser. At have venskaber og fællesskaber, der får dig til at betyde noget, et indholdsrigt liv, at være en del af og bidrage til fællesskabet – og ikke blive isoleret, at have et socialt liv også udenfor familien, at komme ud og opleve noget.
- Økonomi nævnes af mange respondenter. **Flere midler til handicapområdet** nævnes som en forudsætning for et godt liv, og respondenterne peger på, at økonomi ikke skal stå i vejen for, at borgere får den hjælp de har brug for. Der efterspørges den nødvendige støtte, fx at der er midler nok til oplevelser. Flere respondenter nævner også, at bekymring for besparelser er ødelæggende for trivsel.

Udover de ovenstående fire emner er der også fokus på **sundhed** og ernæring, **inddragelse** i beslutninger omkring eget liv og at medarbejderne har de **rette kompetencer**.

I de uddybende telefoninterviews efterlyses der hjemmelavet mad på botilbud, som vil medføre bedre appetit og hygge omkring måltiderne. Der efterlyses også flere valgmuligheder for indkøb, da indkøb gennem kommunens aftaler kan være dyrere end tilsvarende indkøb i dagligvarebutikker. Der påtales, at mange borgere med handicap ikke kan varetage egen kost på en sund måde, hvorfor der bør ansættes kostvejledere og opstartes projekter omkring sund kost på bosteder.

Tema: Deltagelse**Spørgsmål 4:**

Bliver man som borger med handicap eller pårørende i Københavns Kommune inddraget i beslutninger, der er vigtige for borgeren? (Her tænker vi f.eks. på beskæftigelse, uddannelse, boligforhold, dagtilbud, hjælpemidler, tilgængelighed osv.)

Af diagrammet fremgår det, at 53 pct. har svaret 'i lav grad' og 35 pct. har svarede 'i nogen grad'. 4 pct. af respondenterne har svaret 'i høj grad' og 8 pct. har svaret 'ved ikke'.

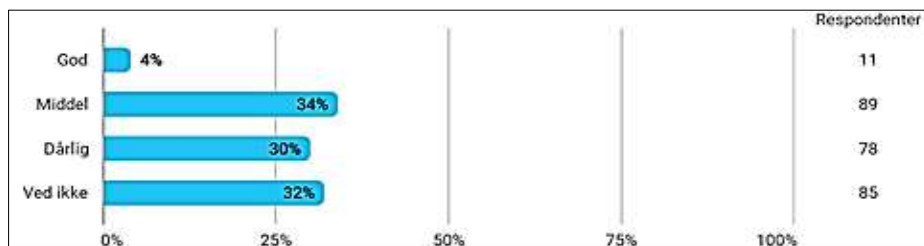
Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 4:

- Der er en **generel utilfredshed ift. inddragelse**. Respondenterne mener ikke, at de bliver inddraget eller lyttet til, nogle mener at det er en kamp at blive hørt, man skal være på forkant som borger eller pårørende ift. hvad der ville være den rette hjælp, for ellers får man den ikke. Derudover er der en del, som udtrykker at der generelt er dårlig kommunikation mellem borger/pårørende og kommunen, og at der er for lidt vejledning fra kommunens side.
- En del kommentarer handler om, hvorvidt de mener, at de bliver **inddraget ift. sagsbehandlingen**. Nogle af respondenterne føler ikke, at de bliver inddraget i de endelige beslutninger. Der er nogen, som mener, at de bliver inddraget løbende i processen, men som sagt ikke i de endelige beslutninger, mens andre mener, at de slet ikke bliver inddraget. Andre kommentarer går på, at der skal være tillid til sagsbehandleren, hvilket er forskelligt om der er/ikke er. Der er nogle respondenter, som mener, at der er mangel på informationsudveksling.

I de uddybende telefoninterviews gives der udtryk for, at borgere og pårørende kun i ringe grad føler sig inddraget i forbindelse med udredning af borger og andre afgørelser. De italesætter, at beslutninger bliver taget hen over hovedet på dem. Ligeledes påtåles det, at der sjældent er reelle valgmuligheder, når det handler om borgere med handicaps muligheder for bolig og botilbud.

Spørgsmål 5:

Hvordan er status på tilgængelighed i Københavns Kommune? (Her tænker vi fx på ramper til kantsten, handicapvenlige toiletter, svømmehaller, muligheden for at deltage i aktiviteter eller finde relevant information på nettet).

Af diagrammet fremgår det, at 4 pct. har svaret at tilgængeligheden i København er 'god'. 34 pct. har svaret at tilgængeligheden er 'middel' og 30 pct. har svaret, at den er 'dårlig'. 32 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 5:

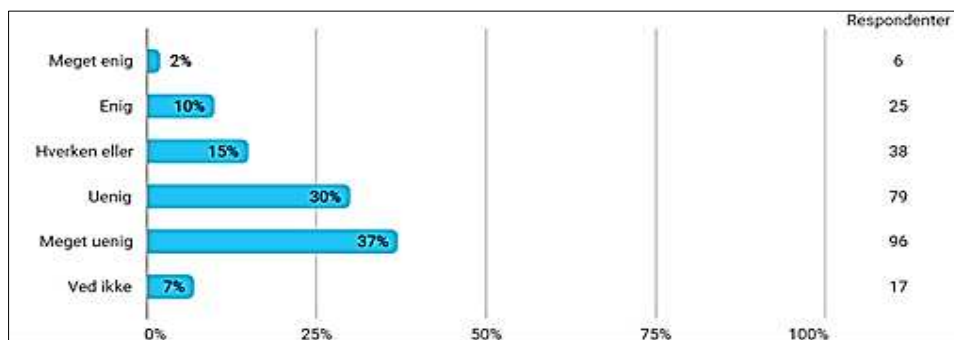
- Mange fremhæver **mangler i forbindelse med fysisk tilgængelighed**. Det er fx toiletter, offentlig transport, tunge døre, trapper, kantsten og veje, handicapparkeringspladser, elevatorer der ikke virker eller er for små, legepladser, der ikke kan benyttes af børn med fysiske handicaps og manglende el-oplade muligheder. Forholdene beskrives både ift. byen generelt og ift. kommunens forskellige bygninger og tilbud.
- Mange kommentarer går på den **manglende tilgængelighed for borgere med psykiske funktionsnedsættelser eller sanseforstyrrelser**, fx i forbindelse med hjerneskade eller autisme. Citatet her afspejler den problematik, der i flere kommentarer kredses om *"Som autist med sanseforstyrrelser oplever jeg, at dette område ikke er 'opdaget' endnu. Selv steder, som kun beskæftiger sig med autister, har dårlig akustik og belysning"*.
- En del nævner desuden **mangel på ledsagelse** som en barriere for tilgængelighed. Herunder at ledsagerkortet ikke er bredt kendt og anerkendt i kommunen.
- **Manglende digital tilgængelighed** nævnes ligeledes, som en tilgængelighedsbarriere. Her bemærkes det, at det er svært at finde den rette information på kommunens hjemmesider og der gøres opmærksom på, at en del borgere med handicap ikke har smartphones og e-boks, der bl.a. kan være indgang til den digitale tilgængelighed.

I de uddybende telefoninterviews peges der på, at blinde kan have svært ved at navigere i det offentlige rum, og der efterspørges ledelinjer og lydfyr i forbindelse med offentlige bygninger og transport. Ligeledes er tilgængeligheden til information begrænset for flere handicapgrupper, og der efterspørges en mere opsøgende tilgang fra kommunens side, fx vedrørende information om sociale aktiviteter og begivenheder. Det efterlyses også, at rammerne for flextrafik bør være mere fleksible.

Tema: Dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse

Spørgsmål 6:

Hvor enig eller uenig er du i dette udsagn: Borgere med handicap har lige muligheder for at tilgå dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse mv. ift. øvrige københavnere?

Af diagrammet fremgår det, at 12 pct. har svaret 'enig' eller 'meget enig'. 67 pct. har svaret 'uenig' eller 'meget uenig' og 15 pct. har svaret 'hverken eller'. 7 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

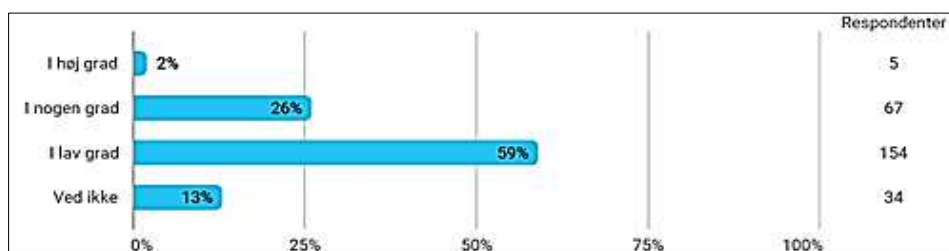
Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 6:

- Flere kommenterer at **ventetiden til specialskoletilbud** er meget lang, samt at der kan være udfordringer ifm. overgangen til specialskole. Herudover påpeges det at **der er få tilgængelige tilbud og variationen mellem dem er lav**. Flere påpeger yderligere, at der ofte ikke visiteres til et tilbud, som de finder at være det rette. Samlet set kan disse udfordringer medføre øvrige problematikker såsom depression og skolevægring.
- Nogle respondenter udtrykker, at der er **begrænset adgang til både skole og erhvervsliv for personer med psykisk handicap**, samt at denne type handicap ofte bliver overset, da de er mindre synlige end fysiske handicap.
- En række kommentarer fremhæver at **sagsbehandlingen er langsom**, samt at det er svært at få de tilbud, som man finder relevante. Enkelte eksempler beskriver en periode på 1-3 år uden skolegang pga. utilstrækkelig sagsbehandling/visitation.

I de uddybende telefoninterviews gives der udtryk for, at sagsbehandlingen i forbindelse med tildeling af hjælpemidler kan være en hindring for at komme i beskæftigelse. Et eksempel der nævnes er, at arbejdsgivere sjældent kan afvente svar på sagsbehandlingen i forbindelse med en eventuel ansættelse af en borger med handicap.

Spørgsmål 7:

Oplever du, at borgere med handicap er en del af fællesskaberne omkring dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse?

Af diagrammet fremgår det, at 2 pct. af respondenterne har svaret 'i høj grad', 26 pct. har svaret 'i nogen grad' og 59 pct. har svaret 'i lav grad'. 13 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 7:

- Skole og fritidsordninger for børn under 18 bliver fremhævet af flere, som italesætter en **mangel på tilbud, personale samt mangel på samarbejde mellem tilbud, skole og Borgercenter Børn og Unge**, som hindring for deltagelse i fællesskaberne. Særligt børn med autisme/kognitive udfordringer synes at blive overset.
- Pårørende oplever, at de står alene med opgaven om at få deres familiemedlem inkluderet i fællesskaberne, og oplever **ringe hjælp eller direkte modstand fra kommunen**.

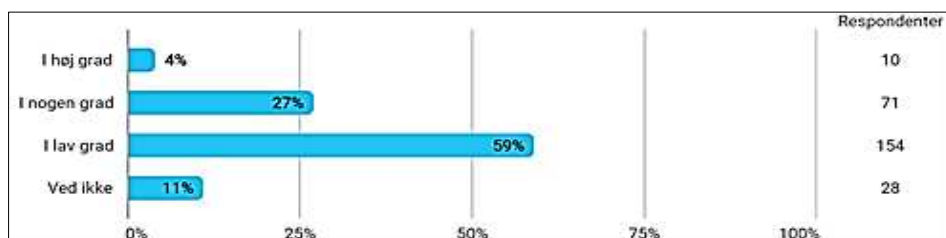
- Nogle oplever, at folkeskoler **ikke gør noget for at inkludere barnet i fællesskabet** og i visse tilfælde ligefrem ekskluderer barnet, ved at signalere at barnet er en byrde for resten af klassen/fællesskabet.

I de uddybende telefoninterviews fremgår det, at sagsbehandling i forbindelse med tildeling af hjælpemidler samt samarbejde på tværs af forvaltninger og sagsbehandlere kan være en hindring for at deltage i fællesskaber omkring dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse.

Tema: Netværk

Spørgsmål 8:

Har borgere med handicap mulighed for at skabe nye og beholde sociale relationer/venskaber? (Hver tænker vi på deltagelse i frivillige foreninger og lokalsamfund, muligheder for kørsel, ledsagelse, pårørendeinddragelse og - støtte mv).

Af diagrammet fremgår det at 4 pct. af respondenterne har svaret 'i høj grad', 27 pct. har svaret 'i nogen grad' og 59 pct. har svaret 'i lav grad'. 11 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

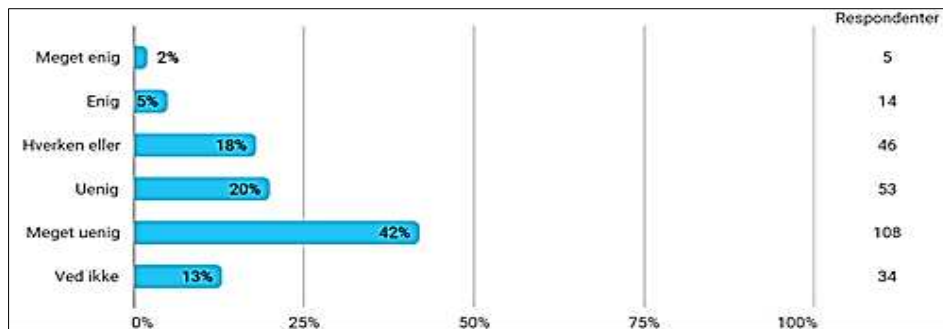
Følgende emner nævnes i de uddybende kommentarer til spørgsmål 8:

- En stor mængde kommentarer beskriver en omfattende **mangel på ledsagere og transportmuligheder** til diverse aktiviteter, som kan opretholde og skabe sociale relationer.
- Manglende information** om sociale tilbud nævnes som en barriere for et aktivt socialt liv, og flere savner opsøgende arbejde fra kommunen.
- Flere nævner at **sagsbehandling og administration af støtte er langsom og besværlig**. Flere forventer afslag eller "kamp" med kommunen, hvilket afholder dem fra at søge om støtte.

I de uddybende telefoninterviews fremhæves det, at der mangler personale på bosteder og aktivitetscentre til at gennemføre sociale arrangementer, som kan opretholde relationer. Ligeledes peges der på, at personalet ikke har de nødvendige kompetencer til at inkludere de mest udfordrede borgere og forventer at alle borgere med handicap har samme evner. I den forbindelse udtrykkes der også kritik af det, der opleves, som store forskelle på normeringerne imellem kommuner. Der efterspørges flere sociale tilbud samt opsøgende information herom.

Spørgsmål 9:

Hvor enig eller uenig er du i udsagnet: Der er god støtte for pårørende til borgere med handicap i Københavns Kommune? (her tænker vi på økonomiske ydelser, rådgivning og kurser, netværk i foreningsliv mv.)

Af diagrammet fremgår det, at 7 pct. af respondenterne har svaret 'enig' eller 'meget enig'. 62 pct. har svaret 'uenig' eller 'meget uenig' og 18 pct. har svaret 'hverken eller'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 9:

- Respondenterne påpeger **manglende information** om tilbud til pårørende samt **gentagne afslag** på søgte kurser, som væsentlige barriere for at modtage støtte som pårørende.
- Flere oplever, at de som pårørende **ikke bliver inddraget** i sager og ikke bliver hørt af administrationen og sagsbehandlerne. De oplever derimod selv at skulle opsøge og finansiere den støtte, de har behov for.

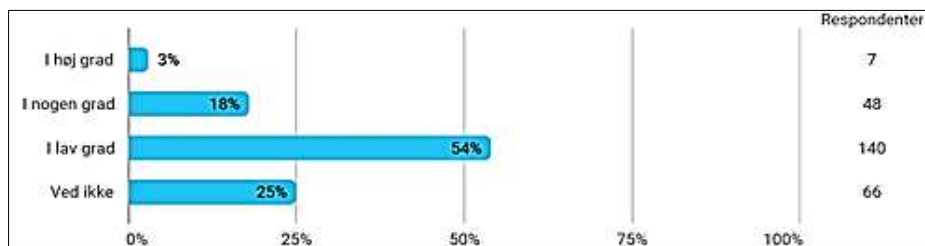
En respondent foreslår, at kommunen går sammen med pårørende, om at lave grupper af personer med sammenlignelige behov. Man kunne fx benytte mødregruppe-modellen. Dermed kunne grupperne modtage sparring fra kommunen, og medlemmerne af gruppen kunne støtte hinanden internt samt lave fællesaktiviteter, som passer til gruppens behov.

I de uddybende telefoninterviews fremgår det, at pårørende til borgere med kognitive handicap oplever en stor belastning i forbindelse med deres kontakt til kommunen. De føler sig hverken aktivt inddraget i processerne eller lyttet til når de selv henvender sig. Der gives udtryk for, at borgere med kognitive handicap, som ikke har pårørende, mangler retssikkerhed, eftersom de ikke selv kan sætte sig ind i deres rettigheder, opsøge information eller klage over afgørelser.

Generelle spørgsmål

Spørgsmål 10:

Er Københavns Kommunes handicappolitik 2018-2022 med til at forbedre mulighederne for at leve et anstændigt liv med høj livskvalitet, hvis man er borger med handicap?

Af diagrammet fremgår det, at 3 pct. af respondenterne har svaret 'i høj grad', 18 pct. har svaret 'i nogen grad' og 54 pct. har svaret 'i lav grad'. 25 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 10:

- Generelt **mangler der kendskab til handicappolitikken** blandt målgruppen, hvilket også kan forklare den høje frekvens af "ved ikke" besvarelser.
- Langt de fleste kommentarer italesætter et skisma mellem de politiske visioner og den oplevede virkelighed, hvor respondenterne mener, der **mangler finansiering, personale og inddragelse** for at leve op til de politiske visioner. Mange oplever visionerne som "tom snak" som ikke har forbindelse til virkeligheden, og nogle finder visionerne fornærmende på denne baggrund.
- Nogle respondenter peger på **utilfredsstillende sagsbehandling og administration** samt **manglende samarbejde og koordinering på tværs af forvaltninger** som hindringer for indfrielse af visionerne. Blandt andet kritiseres "silotænkning", samt at koordination mellem forskellige instanser gør sagsbehandling langsom og besværlig for borgeren.

De telefoninterviewede personer ikke har oplevet ændringer på handicapområdet, der kan henføres til den nuværende handicappolitik.

Spørgsmål 11:

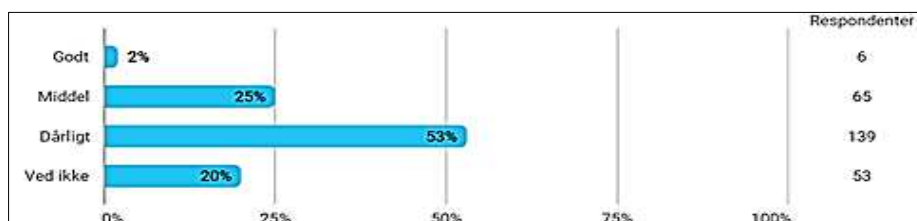
Hvad synes du, Københavns Kommune skal have fokus på frem mod 2022? (For eksempel ift. borgere med handicaps muligheder indenfor sundhed, fritid, beskæftigelse, netværk, bolig, tilgængelighed mv.)

Som svar på dette spørgsmål kunne respondenterne kun skrive fritekst. Der er følgende tendenser blandt de forskelligartede forslag:

- **Økonomien** på handicapområdet bør forbedres, særlig i forhold til andre større kommuner, hvor der er afsat større beløb pr. borger med handicap.
- Der mangler **personale**, blandt andet på bosteder og til ledsagelse, samt at personalets kvalifikationer bør forbedres.
- **inddragelse og medbestemmelse** i egen sag bør styrkes. Ligeledes bør inddragelse af- og information til pårørende øges.
- Øget fokus på kvaliteten i **botilbud**, samt udvikling af nye boformer som kan tage højde for individuelle behov.
- Bedre **samarbejde** på tværs af forvaltninger.
- Øget fokus på **sundhed**, fysisk aktivitet og kost.
- Forenklet, proaktiv og støttende **sagsbehandling**.
- Bedre **oplysning** om tilbud, hjælpemidler, kurser mv.

Spørgsmål 12:

Hvordan oplever du, at samarbejdet på tværs i Københavns Kommune fungerer på handicapområdet?

Af diagrammet fremgår det, at 2 pct. af respondenterne har svaret 'godt', 53 pct. har svaret 'dårligt' og 25 pct. har svaret 'middel'. 20 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 12:

- Flere af respondenterne beskriver en situation, hvor **manglen på samarbejde på tværs i kommunen** gør, at pårørende bliver bindeled/koordinator/tovholder for samarbejdet på tværs af instanser.
- Respondenterne oplever, at forskellige instanser i kommunen sender en sag videre, for at **slippe for at stå med det økonomiske ansvar**, hvilket forsinker og forlænger sagerne.
- Samarbejdet mellem Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningens kritiseres via konkrete bemærkninger om manglende kommunikation og koordinering mellem de to forvaltninger.

I de uddybende telefoninterviews peges der på problemer med samarbejdet mellem forvaltningerne. Dels i samarbejdet mellem jobcentre og Borgercenter Handicap hvor fx sagsbehandlingen vedrørende hjælpemidler forhindrer adgang til arbejdsmarkedet. Og dels i samarbejdet mellem Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vedrørende ældreboliger, hvor beboere ikke oplever at få den hjælp som er nødvendig i forbindelse med deres handicap.

Gennemgående tendenser i de uddybende kommentarer

Psykisk handicap overses

På tværs af alle de ovenstående spørgsmål efterlyses der et større fokus på forskellene mellem fysisk og psykisk handicap. **Mange respondenter mener, at personer med psykisk handicap, og især autister, bliver overset, samt at deres handicap bliver nedtonet i sagsbehandlingen.** Ligeledes efterspørges der bedre tilgængelighed for personer med psykisk handicap.

Manglende personale

Der figurerer en gennemgående kritik af **normeringer på botilbud og til ledsagelse** samt en kritik af det pædagogiske personales kvalifikationer. Der efterspørges et økonomisk løft, som kan rette op på disse udfordringer.

Økonomi og økonomistyring

Under hver spørgsmål kritiseres både en **manglende finansiering af handicapområdet** i Københavns Kommune, samt et **fokus på økonomistyring**, som hindrer den rette indsats for personer med handicap og forlænger sagsbehandling. Nogle mener, at kommunen bevidst **ikke tildelede personer med handicap den hjælp de har ret til** på baggrund af økonomiske overvejelser.